

KAAI THEATER

BL!NDMAN

30 YEARS BL!NDMAN
MINIMAL-MAXIMAL
& WATER & FIRE / HANDEL REVISITED

06/04 20:30 | KAAITHEATER
MUSIC | 2H (INTERMISSION INCLUDED)



BL!NDMAN

30 YEARS BL!NDMAN

NL BL!NDMAN bestaat dertig jaar én is sinds 1991 vaste gast in het Kaaitheteater: dat verdient een feestprogramma! Aan de grondslag van Eric Sleichims ensemble ligt Maximalist!, waar ook Thierry De Mey en Peter Vermeersch in zaten. Hun voorkeur voor minimalistische componisten als Steve Reich, Philip Glass of Louis Andriessen, was vooral voelbaar in de beginjaren van BL!NDMAN. *MINIMAL-MAXIMAL* – deel 1 van de avond – zoekt deze roots opnieuw op. Hierna waagt het voltallige BL!NDMAN-collectief ([sax], [drums] én [strings]) zich samen met een DECAP-orgel aan *Water Music* en *Music for the Royal Fireworks* van G.F. Händel en aan het openingsdeel van Jean-Fery Rebels *Les Éléments* (1737). Zonder meer een muzikale mokerslag, zijn tijd ver vooruit.

FR BL!NDMAN, trentenaire cette année, est l'hôte régulier du Kaaitheteater depuis 1991. Voilà qui mérite un programme festif ! Né de l'ensemble Maximalist! d'Eric Sleichim, dont faisaient aussi partie Thierry De Mey et Peter Vermeersch, BL!NDMAN a affiché, les premières années surtout, une préférence pour des compositeurs minimalistes tels que Steve Reich, Philip Glass ou Louis Andriessen. *MINIMAL-MAXIMAL* – la première partie de la soirée – revisite ces racines. Ensuite, l'ensemble au grand complet ([sax], [drums] et [strings]) s'essaie à *Water Music* et *Music for the Royal Fireworks* de Händel sur un orgue DECAP et à l'ouverture *Les Éléments* de Jean-Fery Rebel (1737) un choc musical en avancesur son temps.

EN BL!NDMAN is celebrating its thirtieth anniversary and since 1991 it has been a regular guest at Kaaitheteater. To celebrate, we are organizing a festive programme! Eric Sleichim's ensemble developed out of Maximalist!, which also included Thierry De Mey and Peter Vermeersch. Their penchant for minimalist composers like Steve Reich, Philip Glass or Louis Andriessen was especially palpable in the early years of BL!NDMAN. *MINIMAL-MAXIMAL* – part 1 of the evening – is returning to these roots. Afterwards, the complete BL!NDMAN collective ([sax], [drums] and [strings]) along with a DECAP organ will play *Water Music* and *Music for the Royal Fireworks* by G.F. Handel and the opening part of Jean-Fery Rebel's *Les Éléments* (1737). Without question a musical triumph, far ahead of its time.

CREDITS

ARTISTIC DIRECTION BL!NDMAN, ARRANGEMENTS, ALT SAXOPHONE, TUBAX Eric Sleichim | BL!NDMAN [SAX] – SOPRANO SAXOPHONE Koen Maas, SOPRANO-, ALT- & BARITONE SAXOPHONES Pieter Pellens, TENOR SAXOPHONES Piet Rebel, BARITONE SAXOPHONE Raf Minten | BL!NDMAN [DRUMS] – MARIMBA, PERCUSSION Christiaan Saris, VIBAPHONE, PERCUSSION Hannes Nieuwlaet, MALLET CAT, PIANO, PERCUSSION Yves Goemaere | BL!NDMAN [STRINGS] – VIOLIN Stefanie Van Backlé, Olivia Bergeot, VIOLA Monica Goicea, CELLO Suzanne Vermeyen, PIANO Fabian Coomans | MADE POSSIBLE BY de Nationale Loterij



30 JAAR BL!NDMAN

In 1988 componeerde Eric Sleichim in opdracht van het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel zijn eerste suite voor saxofoonkwartet. Deze memorabele première als opening voor het ‘mei ’68-festival’ zou het begin zijn van het avontuurlijke BL!NDMAN-verhaal, dat zich nu over dertig jaar uitstrekkt en een evolutie overspant van solo-performance over saxofoonkwartet, tot collectief van vijf kwartetten.

De inspiratie voor dat debuutstuk (*Five Movements for Beuys*) haalde Sleichim bij een performance van de kunstenaar Joseph Beuys “Wie man dem toten Hasen die Bilder erklärt”. Voor Sleichim was deze visuele metafoor de sleutel om zijn instrument – de saxofoon – te exploreren: alle klankmogelijkheden en in het bijzonder de meest minuscule ‘bijgeluiden’ af te tasten, zoals een blinde dat zou doen met een voorwerp dat hij in zijn handen gestopt krijgt.

De boodschap was duidelijk: dit was niet zomaar een saxofoonkwartet. De oorspronkelijke focus van Eric Sleichim was die van een saxofoonkwartet met als doel de techniek en het klassieke repertoire voor de saxofoon open te breken, het verlangen om radicaal de grenzen van de klank en van de performance af te tasten.

De multidisciplinaire benadering van Eric Sleichim en BL!NDMAN leveren internationale faam op. Van bij de start krijgen ze opdrachten vanuit de theater- en danswereld en ontwikkelen multimediacoorstellingen. BL!NDMAN gaat zo deel uitmaken van de Vlaamse Golf door samenwerkingen met o.a. Anne Teresa De Keersmaeker, Wim Vandekeybus, Jan Fabre, Johan Simons... en worden ze steeds vaker gevraagd om programma's op maat van speciale gelegenheden te creëren.

In zijn zoektocht naar onontgonnen mogelijkheden voor de saxofoon focust Eric Sleichim sinds 1999 ook op oude muziek en worden naast renaissance-polyfonie, werken van Bach, Buxtehude, Mozart en Händel in het BL!NDMAN-repertoire opgenomen. Hierbij is de basismissie onveranderd gebleven; het experimentele, het conceptuele, het multi-disciplinaire, het theatrale, het aftasten van grenzen en het opzoeken van verrijkende creatieve ontmoetingen: het zijn allemaal zaken die tot op heden de kern vormen van de activiteiten van BL!NDMAN. Een eerste belangrijke wending kwam er in het Bach-jaar 2000, toen orgelwerken van Bach voor saxofoonkwartet een hybride dialoog tussen oude muziek en hedendaagse klanken binnenbracht en zo mee deel ging uitmaken van het DNA van BL!NDMAN.

Een tweede belangrijke stap kwam er met de komst van andere quartetten: een ‘junior’ saxofoonkwartet, later, vanaf 2008, een collectief van vier quartetten (het originele saxofoonkwartet, percussiekwartet, vocaal quartet en strijkkwartet). Die formule als collectief houdt BL!NDMAN tot op heden aan, al is het vocale quartet nu vervangen door een gemengd quartet BL!NDMAN[hybrid].

Door de performance-georiënteerde manier van werken onderscheiden Sleichim en co zich duidelijk van de ‘gewone’ hedendaagse concertpraktijk. Dat vertaalt zich o.a. in projecten met stille film (Buster Keatons *Steamboat Bill Jr.*, *Wings*, *Arsenal*), performances (*Momentum*, *Scartissie...*)

De samenwerking met Ivo Van Hove neemt een bijzondere plaats in het leven van BL!NDMAN doordat Eric Sleichim sinds 2007 live muziek componeert, arrangeert en samenstelt voor vele van zijn regies. De verschillende BL!NDMAN quartetten reizen de wereld rond met producties van Toneelgroep Amsterdam, de Comédie Française en National Theatre waaronder *Romeinse Tragedies*, *The Fountainhead*, *Kings of War*, *Network*, *Les Damnés* en *Een klein leven*.

Het programma voor de dertigste verjaardag van BL!NDMAN brengt een aantal van die facetten samen waar Eric Sleichim en zijn collectief doorheen de jaren hun eigen muzikale identiteit hebben uitgebouwd. Een bijzondere plek is daarbij weggelegd voor *minimal music* en de dwarse Belgische variant ervan zoals die door de groep Maximalist! aan het eind van de jaren ’80 met veel branie werd geëtaleerd. Hoewel Maximalist! slechts vijf jaar bestond, vervult het een sleutelrol in de Belgische muziekscène, omdat de groepsleden – waaronder dus ook BL!NDMAN-boegbeeld Eric Sleichim ook na 1989 hun werk verder zetten in andere groepen: BL!NDMAN maar ook Ensemble Musiques Nouvelles, Ictus, X-legged Sally en Flat Earth Society hebben allemaal gemeen dat hun spilfiguren bij Maximalist! hebben gespeeld. De werken van Peter Vermeersch en Thierry De Mey en de inspirerende werken van Amerikaanse en Europese minimalisten (Glass, Andriessen) grijpen op die manier terug naar de beginlagen van het ensemble en naar de snedige sound die ze in het spoor van de maximalisten steeds zijn blijven koesteren.

Aan de andere kant zitten de recente transcripties van werken van Georg Friedrich Händel. Waar de Bach-transcripties een verfrissende vertaling van orgelwerken naar saxofoons bracht, waarbij het quartet bij momenten een orgel-achtige homogene

sound opzocht, was het Händel-project opgevat als een dialoog waarbij het saxofoonkwartet meer sparringpartner voor een echt orgel werd. Voor deze verjaardagsvoorstelling wordt dat vervangen door een Decap-orgel, waarvan het mechanische karakter weer een ander spanningsveld aan de muzikale ontmoeting meegeeft. Tegelijk roept het een vage herinnering op aan het uitcomponeren van het saxofoonkwartet als een grote, knarsende machine in vroege werken van Sleichim als *Lié/Délié* en *Poortenbos*. Het illustreert dat dit programma geen nostalgische terugblik naar 30 jaar BL!NDMAN is, maar eerder een momentopname van de concentrische cirkels waarin de muzikale ideeën van Eric Sleichim en BL!NDMAN voortdurend transformeren en uitdijen.

ERIC SLEICHIM ON BL!NDMAN'S 30TH ANNIVERSARY

INTERVIEW BY TOM PEETERS (BRUZZ, 5/05/2019)

Since its foundation three decades ago, BL!NDMAN was guided almost as much by the heritage of iconoclasts like Marcel Duchamp and Joseph Beuys as it was by Bach or the American minimalists. “I will always be a sponge,” founder Eric Sleichim says. “But at the same time, I want to continue rooting in the soil from which I sprang.”

Eric Sleichim (60) found the name of his ensemble – initially a saxophone quartet and later a collective consisting of quartets of various groups of instruments, but first and foremost a vision – in a Dadaist dictionary. *The Blind Man* was the name of a periodical of which Marcel Duchamp only published two issues in New York in 1917. “But the idea behind it was beautiful: a blind guide who explains artworks to sighted viewers in a museum. It was the perfect metaphor for what I wanted to do with music on a stage, namely to reveal something of the sound world that I experienced day and night in my head.”

Incidentally, he has always been fascinated by blind musicians, Sleichim (a palindrome of Michiels) tells us at his rehearsal space in De Bottelarij in Molenbeek. “Their sixth sense gives their music an extra dimension.” He also tells us about how the performance *Wie man dem toten Hasen die Bilder erklärt* (How one explains the paintings to a dead hare) by German artist Joseph Beuys made an overwhelming impression on him. “With a gilded head and his eyes closed, he beheld the world. I based one of my first solo movements for tenor sax on that poetic image.”

This sensibility for the broader arts scene and the world might help to explain why director Ivo Van Hove of Toneelgroep Amsterdam always comes knocking when he is adapting the great playwrights, why Sleichim’s quartets appear on renowned stages with the Comédie-Française or the National Theatre, and why his music will soon also feature in a musical theatre production with visual artist Hans Op de Beeck. But first, the Kaaistheater is hosting a retrospective of thirty years of BL!NDMAN. With pieces by Maximalist!, which was the precursor to the collective in the fertile Brussels wasteland of the 1980s. With compositions by Steve Reich, Philip Glass, and Terry Riley, who will be honoured later this year with the new album Icons. American Minimal Music, the tenth to date. And of course also with the typical BL!NDMAN adaptations of iconic older work, by Bach and Handel, embellished for the occasion with festive Decap organs.

What is BL!NDMAN actually: a quartet, a collective, or perhaps a kind of school or a vision? In other words, what is the link between all these projects?

Eric Sleichim: Curiosity? I have always been a sponge. With Maximalist!, we already listened to both Josquin des Prez and Monteverdi, both Prince and Jimi Hendrix, both Ligeti and Xenakis. They all influenced our music. And that is no different with BL!NDMAN. In the early years, I especially looked for a new way to approach classical music. What began as a saxophone quartet gradually became its own habitat, with a string quartet, a percussion quartet, and even a vocal (now hybrid) quartet. Thanks to that combination of generations and families of instruments, we became a collective. Nevertheless, every quartet remains an organism in itself. This makes our formula unique. It is not like in jazz, where you have a drum, a piano, a bass, and a sax. No, it stays in the same family, so our contemporary approach is still aligned with the western classical tradition.

Did you have to rebel as a teenager to be able to discover all these sounds?

Slechim: No, I had the great fortune that I was never forced to suffer through restrictive education, partly because I went to boarding school from the age of seven. I soon found kindred spirits at the Athenaeum Irishof in Kapellen. We used to play in rock bands together. We were allowed to do what we liked, and I have never stopped. I went to music school primarily to deconstruct the protocols of classical music. I was not interested in playing Mozart and Haydn properly. I thought their music was just as interesting as that of Jimi Hendrix or Cecil Taylor. Actually, The Beatles were my first teachers, later followed by Rory Gallagher, Jimi Hendrix, and Alvin Lee's solos, and symphonic rock, and Tangerine Dream, Tubular Bells, and Stockhausen. Via electronic music, the step to contemporary music was smaller than to classical music. I never wanted to conform, but trained myself in a very eclectic, messy, explosive way, through encounters and coincidences.

Running into your Maximalist! colleague Peter Vermeersch at a Sun Ra concert at La Raffinerie, illustrates that intuitive trajectory.

Slechim: Yes, actually I had first met him slightly earlier in the dressing rooms at the Vooruit in Ghent. I was playing there with Luna Twist, and his rock band Union were the warm-up act. The fact that we ran into each other three days later at Sun Ra was indeed an unbelievable coincidence and it marked the beginning of my career because he had just been asked to write the music for *Rosas danst Rosas* by Anne Teresa De Keersmaeker. That is how the interdisciplinary cross-fertilization began. I wanted to see and understand everything, and apply it immediately. For thirty years, BL!NDMAN has been the constant application of my curiosity.

With the saxophone as the primordial driving force?

Slechim: Yes, I have always loved the architecture and the mechanics of the instrument. With all those keys, I really thought of it as a sound factory, much more complex than the guitar that I had played in my rock bands. But there was no repertoire that appealed to me. We had to develop our own language. We soon found our way to John Cage, who also approached chamber music as an iconoclast. In the 1940s, he was already putting ping-pong balls and elastic bands inside his piano, to create a new sound universe. I applied that attitude to the saxophone quartet. I literally disassembled my instrument,

listened to all the levers and keys, the reed, the spit and the air. After ten years of experimental work, we went back to the classical repertoire, and I rediscovered Bach. As a result, we were immediately in higher demand, even internationally, and BL!NDMAN had an incredibly eclectic career.

The result is that after thirty years, BL!NDMAN is now part of the establishment. Does that not clash with the rebel whose career once began in a squat?

Sleichim: Certainly, it is a very difficult balancing act. It is true that for the first ten years, I squatted in a building in the Prins Boudewijnkazerne/Caserne Prince Baudouin on Daillyplein/place Dailly in Anderlecht. We could rehearse there for free. We simply split the takings from our concerts by five – four musicians and a manager.

Now that we are certified and subsidized, and declare all our earnings, almost half of what we make goes to the organization of that certification. In a certain sense, we are thus sawing through the branch on which we sit. That is why trying to stay connected to the soil, to where we come from, is one of the most important challenges for the coming years. I spend much more time thinking now about the question of the significance of ensembles like BL!NDMAN, but also our colleagues in Ictus, ChampdAction, or SPECTRA for the new generation. What is our social relevance?

Listening to what is happening on the street remains essential for us. We must not lose our function as a laboratory. At the HISK in Ghent, we continue to bring young composers with a clean slate together with young artists in other fields. For myself too, I do not want to opt for the easy solutions. I want to continue treading on my own toes. That is not always easy for an old fart like me. But I am still absolutely astonished when I see a 15-year-old soldering electrical wires to generate sound, in an attempt to reinvent the world.

